Fylkesmannen
i Sogn og Fjordane

Sakshandsamar: Gunn Helen Henne
Telefon: 57643140
E-post: fmsfghe@fylkesmannen.no

Vår dato
19.12.2017
Dykkar dato
27.01.2015

Vår referanse
2008/1208- 542.1
Dykkar referanse

Osland Settefisk AS

5962 BJORDAL

Brevet vert berre send på e-post.

Bakgrunn og forklaring til løyve etter ureiningslova for landbasert akvakulturproduksjon ved Osland Settefisk AS i Høyanger kommune, og varsel om sakshandsamingsgebyr.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har gjeve nytt løyve etter ureiningslova for utviding av produksjonen ved settefiskanlegget ved Sørebø. Produksjonsramma i løyvet er 1000 tonn årleg biomasse. Løyve med tilhøyrande vilkår følgjer med som vedlegg. Løyvet gjeld berre saman med løyve etter akvakulturlova. Det er m.a. sett vilkår om miljøovervaking i løpet av 2018, og årleg rapportering av utsleppsmengder. Utsleppsgrenser og reinsekrav vil bli ytterlegare konkretisert innan 1 år. Gebyr for sakshandsaminga er varsla til kr. 19 700,-.

Vi viser til søknad frå Osland Settefisk AS dagsett 26.04.2017, og seinare supplert med kommunen si fråsegn den 21.08.2017 og utdjupande opplysningar om produksjon og reinseløysingar per telefon 19.12.2017. Søknaden gjeld utviding av settefiskanlegget ved Sørebø i Høyanger.

Fylkesmannen i Sogn og Fjordane har gjeve løyve etter ureiningslova for landbasert yngel- og settefiskproduksjon av laksefisk, på visse vilkår. Løyvet gjeld for ein produksjon på inntil 1000 tonn årleg biomasse. Løyvet med vilkår følgjer vedlagt. Merk også at vedlegga til løyvet er ein del av dei juridiske krava til verksemda. Vi ber om at vedlegget om "orientering til fylkesmannen" blir returnert hit så snart som råd.

Vi gjer merksam på at løyvet berre kan takast i bruk dersom anlegget også får løyve etter akvakulturlova frå fylkeskommunen. Dersom fylkeskommunen sitt vedtak gjev løyve til ei lågare produksjonsramme enn det som løyvet etter ureiningslova tillet, er det produksjonsramma i fylkeskommunen sitt vedtak som er gjeldande avgrensing.

Kort omtale av saka

Tidlegare drift

Settefiskanlegget ved Sørebø vart sett i drift i 1986, med produksjon av inntil 1 millionar smolt i året. Fylkesmannen gav løyve til utviding til 250 tonn årleg biomasse/ 2,5 millionar settefisk i 2005. Osland Settefisk AS overtok anlegget i 2011.

Søknaden

Osland Settefisk AS søker om å få utvide produksjonen ved Sørebø til 5 millionar settefisk. Samla biomasseproduksjon og årleg fôrforbruk er stipulert til opptil 1000 tonn, dermed tek ein også høgde for produksjon av stor settefisk. Det eksisterande gjennomstrøymingsanlegget vert supplert med ein ny produksjonshall med klekkeri, ei starforings- og to påvekstavdelingar med resirkuleringsteknologi. Hovudvasskjelda for anlegget er Sørebøelva, med biinntak frå Vetleelva i same vassdrag, og utsleppa går til Øystrebøvatnet på ca. 18 meters djup.

Utsleppa frå den nye delen av anlegget vert reinsa mekanisk med trommelfilter med 40 og 60 µm lysopning og vidare i bioreaktorar med bakteriell nedbryting av organisk materiale og nitrogenforbindelsar. Utsleppa frå den eksisterande delen av anlegget vil berre ha mekanisk reinsing.

Søkjar har opplyst per telefon at ein ventar at om lag 80 % av produksjonen vil skje i resirkuleringsavdelinga, og om lag 20 % i gjennomstrøymingsavdelinga. Det er rekna på utsleppsmengder frå produksjonen, men då som om all produksjonen føregjekk i RAS-anlegget.

Kommunal handsaming av søknaden
Høyanger kommune har i si fråsegn dagsett 04.08.2017 opplyst at det ikkje er kome inn merknader frå ålmenta til søknaden i høyringsperioden, og at kommunen heller ikkje har eigne merknader. Kommunen presiserer at oppføring av bygningsmasse i samband med utvidinga vert regulert gjennom reguleringsplan for området.

Om aktuelt regelverk og vurderingsgrunnlag
Fylkesmannen avgjer saka etter ureiningslova, og som del av den vurderinga skal vi ta spesielt omsyn til føringane i naturmangfaldlova og vassforskrifta.

- **Ureiningslova** har som føremål *«å verne det ytre miljø mot forurensning og å redusere eksisterende forurensning, å redusere mengden av avfall og å fremme en bedre behandling av avfall. Loven skal sikre en forsvarlig miljøkvalitet, slik at forurensninger og avfall ikke fører til helseskade, går ut over trivselen eller skader naturens evne til produksjon og selvfornyelse.»*

  Ved avgjerda om å gje løyve og ved fastsetjinga av vilkåra legg vi vekt på dei ureiningsmessige ulempene ved tiltaket sett opp mot dei fordelane og ulempene som tiltaket elles vil føre med seg, jf. ureiningslova § 11. Fylkesmannen legg vidare til grunn kva resultat ein kan oppnå ved å nytte beste tilgjengelege teknologi og teknikkar. Ved fastsetjinga av vilkåra for drifta er omsynet til det ytre miljøet ivareteke så langt som mogleg.

  Vi vil streke under at all ureining frå verksemda isolert sett er uønskt. Verksemda pliktar å halde alle utslepp på eit lågast mogleg nivå, og pliktar å rydde opp i ev. ureining eller forsøpling så snart som råd, jf. også dei generelle pliktene som følgjer av §§ 7 og 28 i ureiningslova.

- **Naturmangfaldlova** (nml.) set forvaltningsmål for naturtypar, økosystem og artar og inneheld ei rekkje miljøfaglege prinsipp (§§ 8-12) som skal leggjast til grunn ved all offentleg sakshandsaming som har verknad for naturmangfaldet:
  - § 8 om kunnskapsgrunnlaget
  - § 9 om føre-var-prinsippet
  - § 10 om økosystemtilnærming og samla belastning
  - § 11 om tiltakshavar betaler
  - § 12 om miljøforsvarlege teknikkar og driftsmetodar

- Miljøtilstanden i alt vatn skal i følgje *forskrift om rammer for vannforvaltningen* (**vassforskrifta**) oppretthaldast på eit godt nivå, og vernast mot forringing. Ny påverknad i form av nye utslepp (eller auka utslepp) kan i hovudsak berre skje dersom vassførekomstane ikkje får redusert sin økologiske miljøtilstand. Vassforskrifta er førande for Fylkesmannen

sine vurderingar av om nye eller endra løyve etter ureiningslova for verksemd med utslepp til vatn kan gjevast, og for enkelte av vilkåra som vert sett i utsleppsløyva.

Fylkesmannen si vurdering etter ureiningslova av denne søknaden er avgrensa til verknader av utsleppa frå akvakulturproduksjonen. Vi vurderer ureiningsverknader av normale utslepp frå drifta, slik som utslepp av fôrrestar, fiskeekskrement, vaskekjemikaliar, legemiddel, lukt, støy m.m.

Vurderinga vår av ev. andre verknader på natur, miljø og friluftsliv skal ikkje leggjast til grunn for avgjerda vår etter ureiningslova, etter dagens forvaltningspraksis og ansvarsfordeling mellom dei ulike sektormyndigheitene som handsamar akvakultursøknader. NVE har vurdert vassuttaket, med innspel frå Fylkesmannen. Sogn og Fjordane fylkeskommune vurderer saka etter akvakulturlova, der vi kan melde inn eventuelt miljøfagleg kunnskapsgrunnlag som dei må kjenne til. I dette tilfellet har vi ikkje spesielle merknader om natur, miljø og friluftsliv.

Naturverdiar i området og miljøpåverknad frå anlegget
Marint naturmangfald og marine naturtypar er generelt dårlegare kartlagt enn tilsvarande naturverdiar på land. Fylkesatlas[1], Naturbase[2], Vann-Nett[3] og Fiskeridirektoratet si kartteneste[4] har lite informasjon og registreringar i områda like rundt lokaliteten Sørebø:

- Øystrebøvatnet er ein stor brakkvasspoll med forbindelse til Sognefjorden over ein svært grunn terskel. Vassutskiftinga mellom fjorden og vatnet er avgrensa til dei øvre delane av vassøyla («lett» fjordvatn vert i hovudsak blanda inn mellom 2 og ca. 10-15 meter, under ferskvasslaget på toppen). Djupbassenget er over 100 meter djupt. Det salte, tunge djupvatnet vert sjeldan fornya over terskelen, og er oksygenfattig. Hydrografiske målingar frå 1980-talet viser tilnærma oksygenfritt vatn djupare enn om lag 35 meter, og dette er stadfesta i alle nyare undersøkingar. Normale oksygennivå rekk ikkje lenger ned enn høgst ca. 20 meter.
- Øystrebøvatnet som naturtype brakkvasspoll[5] er verdisett til «viktig», ut frå at det er ein stor og intakt brakkvasspoll, men ikkje er påvist spesielt sjeldsynte eller truga element der.
- Utsleppa frå settefiskanlegget går til vassførekomsten Øystrebøvatnet (ID-nr 069-1451-L i Vann-nett), som er klassifisert som ein sterkt modifisert, middels, svært kalkfattig og klar innsjø-vassførekomst. Det er ikkje sikkert at det er rett å kalle det ein innsjø lenger, og vurdere miljøtilstanden ut frå innsjø-kriteriar. Registrerte påverknader er i hovudsak vassføringsregulering med sprengd kanal i utlaupet som aukar innstrøyminga av sjøvatn, og planlagd kraftutbygging med magasinering av vatn. I tillegg er det nemnt at det er litt landbruk i nedbørsfeltet, som truleg har liten påverknad. Området er sett i risiko for at miljømåla etter vassforskrifta ikkje vert oppnådde i første planfase (2016-2020), ut frå moderat tilstand for fisk. Ureining er ikkje vurdert som utløysande for risikovurderinga.

Produksjonen i eit landbasert akvakulturanlegg kan påverke miljøet ved utslepp til vatn, støy, lys, lukt og ved at det blir generert farleg avfall. Lagring av kjemikaliar og avfall/ farleg avfall kan medføre fare for akutte utslepp. Utsleppa til vatn er rekna som den største potensielle ureiningsfaren.

---

[1] https://www.fylkesatlas.no/
[2] http://kart.naturbase.no/
[3] http://www.vann-nett.no/saksbehandler/
[4] https://kart.fiskeridir.no/
[5] http://faktaark.naturbase.no/naturtype?id=BN00015846

Dei utsleppa til vatn som eit anlegg har, må kunne omsetjast av naturen etter kvart for å ikkje overbelaste miljøet. Akvakulturanlegg er difor pålagt jamleg miljøovervaking for å dokumentere utviklinga i resipienten.

Miljøtilhøva utanfor settefiskanlegget ved Sørebø er undersøkt jamleg (2004, 2008, 2013). For undersøkte prøvepunkt rundt utsleppspunktet (på hhv. 18, 15 og 11 meters djup i dei ulike undersøkingane) er det funne eit noko påverka botndyrsamfunn som tyder på organisk belastning, og forekomst av hydrogensulfid. Den siste undersøkinga fann minst liv, men har ikkje brukt standard metodikk/prøvevolum og er såleis ikkje mogleg å samanlikne direkte med tidlegare resultat. Dei to første undersøkingane viste ganske like resultat for botnfaunaen, begge klassifisert til miljøtilstand III - moderat. Prøvane lenger ut frå utsleppet og på djupare botn (23-41 meter) stadfestar at det er oksygenfritt og daudt sediment.

Eventuelle spesielle naturverdiar og dagens tilstand i miljøet rundt settefiskanlegget er ikkje undersøkt utover det som er nemnt over om databaseregistreringar, botnfaunaen og sedimentet. Det føreligg difor ikkje detaljert kunnskap om alle sårbare artar og naturtypar som kan finnast i nærleiken, og som eit auka utslepp potensielt kan påverke negativt. Den generelle kunnskapen om korleis eit akvakulturanlegg kan påverke naturverdiar, og kor mykje eller lite ein kan forvente at dette anlegget påverkar sine omgivnader, er også noko mangelfull.

Fylkesmannen sine vurderingar og grunngjeving for vilkår
Sjølv om det er kunnskapshol om det marine naturmangfaldet, og om verknader av akvakultur på naturmangfaldet generelt, er kunnskapsgrunnlaget likevel ikkje vurdert som så mangelfullt at Fylkesmannen ikkje kan ta stilling til denne søknaden om utviding. Men dei andre miljøfaglege prinsippa i naturmangfaldlova må leggjast vekt på når ein skal vurdere om utsleppa er forsvarlege for miljøet.

Vi har ved avgjerda av om løyve etter ureiningslova kan gjevast, og ved fastsetjinga av vilkåra, lagt vekt på dei ureiningsmessige ulempene ved tiltaket samanhalde med dei fordelar og ulemper som tiltaket elles vil føre med seg. Ved sida av resipientvurderingar, er det eit viktig prinsipp i vår sakshandsaming at beste tilgjengelege teknikkar skal takast i bruk for å førebyggje ureining. Det vert difor stilt ei rekkje krav (vilkår for løyvet) som gjeld drifta ved anlegget. Føremålet med å setje vilkår for løyvet er å mest mogleg hindre, minimalisere og førebyggje skade og ulempe for miljøet som følgje av utslepp frå verksemda. Dette gjeld for både støy, lukt og ureining til vatn eller grunn. Utsleppa skal ikkje på nokon vesentleg måte endre naturtilstanden i miljøet i vatn eller på land. I vilkåra vert det m.a. sett krav til miljøtilstanden i resipienten.

Miljøgranskingane som er gjort ved Sørebø viser samla sett eit tilsynelatande stabilt miljø, men der organisk stoff til ein viss grad hopar seg opp i sedimentet rundt utsleppspunktet og vert brote ned sakte på grunn av dei naturgjevne tilhøva. Det betyr at det er avgrensa resipientkapasitet for organiske utslepp til systemet. Det er difor viktig at settefiskanlegget sine utslepp vert godt reinsa, og sleppt ut på eigna djup og stad. Utslepp frå anlegget skal ikkje føre til at vedtekne miljømål for vassførekomsten ikkje let seg gjere å oppnå, eller at miljøtilstanden vert ytterlegare redusert, jf. vassforskrifta. I og med at størstedelen av produksjonen vil skje i den nye RAS-delen av anlegget, der partiklane vert fjerna mykje meir effektivt enn i den gamle gjennomstrøymingsdelen, og organisk stoff i tillegg vert brote ned biologisk, vil ikkje dei organiske utsleppa auke like mykje som produksjonen aukar, og utsleppa vil ha ei anna spreiing i resipienten. Vi reknar ikkje med at dei organiske utsleppa som anlegget vil ha, skal gje irreversible verknader i miljøet på kort sikt, sjølv om det blir gitt løyve til å utvide settefiskproduksjonen.

Ut frå prinsippa om økosystembelastning og miljøforsvarlege teknikkar i naturmangfaldlova, må drifta følgjast tett med miljøovervaking for å kunne fange opp eventuell negativ utvikling tidleg nok til at tiltak kan setjast inn, og miljøskade unngåast. Sjå meir om dette under avsnittet *Miljøtilstand og overvaking* lenger nede.

Produksjonsforhold og drift
Søknaden har oppgitt litt informasjon om forventa utsleppsmengder for den reinsinga som anlegget planlegg, men dette bør kvalitetssikrast slik at utsleppa både frå gjennomstrøymingsdelen og RAS-delen vert kvantifisert betre. Kravet som er sett i løyvet, er uansett at anlegget skal bruke best tilgjengeleg teknologi, og redusere utsleppa så mykje ein kan, innanfor rimelege grenser. I nyare løyve er det eit mål å sette konkrete utsleppgrenser og krav til reinsegrad, dette let seg vanskeleg gjere utan meir grunnlagsdata frå søkjar. Vi set difor ikkje konkrete krav no, men føreset tett dialog vidare om dette. Det er sett vilkår om utsleppkontroll der utsleppa til vatn vert målt eller berekna, og å gje tilbakemelding til Fylkesmannen seinast innan eitt år med slike opplysningar, slik at meir konkrete utleppsgrenser og krav til reinseeffekt kan takast inn i løyvet. Tilsvarande er også gjort for fleire andre landbaserte anlegg som har fått nye løyve i år, slik at det også vert mogleg å sikre likebehandling for dei krava som vert gitt.

Det kan vere vanskeleg å dokumentere oppnådd reinsegrad eller totale utslepp utelukkande gjennom prøvetaking av avløpsvatnet. Dette gjeld spesielt når utsleppa er tynt fordelt i store volum vatn, slik som i gjennomstrøymingsanlegg. Låge måleverdiar med relativt stor måleusikkerheit, vert ganga opp med store vassmengder og gjev svært usikre sluttresultat. Som ei prøveordning har Fylkesmannen i Sogn og Fjordane og Fylkesmannen i Hordaland i fellesskap valt å opne for ei anna tilnærming: Med utgangspunkt i fôrsamansetjinga, fôrforbruket og produksjonen målt som fiskebiomasse, kan ein berekne brutto produksjon av avfallsstoff i anlegget. Ved hjelp av mengdene slam som er fjerna frå avløpsvatnet og analyse av innhaldet i slammet reknar ein vidare ut reinseeffekten og dei totale utsleppa til sjø:

Innhaldet av N-tot, P-tot og TOC i fôret som er brukt
– Innhaldet i produsert biomasse av fisk
– Innhaldet i oppsamla slam
= Utslepp til miljøet

Ramma for løyvet regulerer både produksjons- og utsleppsmengder. Produksjonsavgrensinga for fisk er sett som total mengd biomasse produsert per år, altså inkludert all fisk som dør eller vert destruert undervegs i produksjonsperioden. Talet og individstorleiken til fisken er av mindre interesse for utsleppa og miljøverknadene vi skal regulere, enn biomassen. Ved vesentlege endringar i drifta skal Fylkesmannen varslast, slik at vi kan vurdere om det er trong for å endre løyvet.

Produksjons- og utsleppsdata skal rapporterast årleg til Fylkesmannen, innan 1. mars. Frist og omfang av rapporteringa kan bli endra dersom det vert sett felles rapporteringskrav gjennom Altinn, eller om behovet for data om drifta endrar seg.

Løyvet omfattar «vanlege» utslepp frå biologisk produksjon av fisk, dvs. ikkje slakting, sløying eller vidareforedling av fisk.

Vi har sett generelle støygrenser for drifta, som legg til grunn at det i stor grad er mogleg for dykk å gjennomføre eventuell nødvendig støyande aktivitet innanfor «normal arbeidstid» på kvardagar, der støygrensene er romslege. Ut over dette er krava skjerpa på kveld, natt og i helgar. Støyande aktivitet som bryt med «normalen» vil måtte varslast til naboar og Fylkesmannen i kvart tilfelle.

Miljøtilstand og overvaking
De pliktar å skaffe så godt oversyn som praktisk mogleg over dykkar utslepp, og verknadane av utsleppa. Overvaking av miljøtilstanden og om det skjer endring av tilstanden i resipienten, vil avgjere om utsleppa kan vere forsvarlege også i framtida, eller om det er behov for tiltak som til dømes endra utsleppspunkt, betre reinsing, eller redusert produksjon. Det vil seie at verksemda må etablere eit program som dokumenterer at utsleppa frå anlegget vil vere forsvarlege, både i høve til djupområde, overflatelag og stranda i nærområdet til anlegget, og resipienten elles.

Miljøtilstanden i resipienten skal uansett oppretthaldast på eit tilfredsstillande nivå (vilkår 12). I vilkåra har vi sett krav om at miljøtilstanden over tid i sedimenteringsområde for utsleppa ikkje skal ha ei negativ utvikling, ettersom det ikkje verkar oppnåeleg å oppnå klasse II «god» (som er det vanlege miljøtilstandskravet) med dei naturgjevne tilhøva som er i Øystrebøvatnet.

Nokre viktige punkt som gjeld miljøovervakinga er nemnt i vilkår 11.2 i løyvet, mellom anna er det sett nokre minstekrav for miljøgranskingar og overvakingsprogram:

- Overvakingsprogrammet skal godkjennast av Fylkesmannen. Fylkesmannen skal også godkjenne eventuelle seinare endringar i programmet.
- Miljøovervakinga skal femne om anlegget sine nærområde i strandsona, overflatevatnet i influensområde, og djupvatn, blautbotnfauna og sediment i sedimenteringsområde.
- Overvaking av sediment og botnfauna med omsyn på eventuell akkumulering av organisk materiale skal tilfredsstille krav i Norsk Standard NS-EN ISO 16665 *Retningslinjer for kvantitativ prøvetaking og prøvebehandling i marin bløtbunnsfauna*. Overvakinga skal gjennomførast minst kvart 5. år ved utsleppspunktet og i ein gradient ut frå dette punktet. Det skal etablerast faste overvakingsstasjonar som kan følgjast over tid. Det må takast omsyn til straumtilhøve og forventa spreiing av utslepp ved val av desse.
- Første overvakingsrunde skal gjennomførast i 2018.
- Rapportar frå miljøgranskingar skal i vise utvikling sidan siste gransking og trendar over tid.

Undersøkingsnivået må elles ha eit klårt fokus på at granskingane har som formål å dokumentere miljøeffektar av utsleppa frå anlegget, utstrekninga til effektane, og i den grad det er mogeleg også utviklingstrendar.

Konklusjon
Søknaden er vurdert i høve til føringane i vassforskrifta, naturmangfaldlova og ureiningslova. Etter vår vurdering er det ikkje truleg at den omsøkte utvidinga av settefiskproduksjonen, med dei vilkåra som er sett, vil føre til endring av tilstandsklassa i vassførekomsten totalt sett.

Fylkesmannen meiner at søknaden er godt nok opplyst til at vi kan handsame saka etter ureiningslova, jf. nml. §§ 8-10. Vi finn at nytt løyve etter ureiningslova for utslepp av næringssalt, organisk stoff m.m. frå akvakultur ved lokaliteten Sørebø, med dei vilkåra som er sett (jf. nml. § 12), ikkje vil vere i strid med føringane som er gitt i naturmangfaldlova.

På bakgrunn av søknaden og etter ei vurdering av miljømessige, tekniske og økonomiske forhold innafor Fylkesmannen sitt sektoransvar, har vi kome til at det kan gjevast løyve etter ureiningslova ved Sørebø, på nærare spesifiserte vilkår. Vi har lagt vekt på at det skal nyttast best tilgjengeleg teknologi og at miljøtilstanden i område som kan verte påverka skal følgjast tett.

Løyvedokumentet vert sendt saman med dette skrivet. Dei juridiske krava som elles ikkje går fram av lov- og forskriftsverket, eller er presiserte eller innskjerpa i høve til det generelle regelverket, er samla i løyvedokumentet.

Varsel om gebyrbetaling
Ureiningsforskrifta kapittel 39 inneheld gjeldande regelverk for innkrevjing av gebyr for Fylkesmannen sitt arbeid med løyve etter ureiningslova og oppfølging av dette (tilsyn). Søknaden om nytt utsleppsløyve er løyvearbeid etter ureiningslova som det skal betalast gebyr for. Ressursbruken knytt til saksbehandlinga er lagt til grunn ved valet av gebyrsatsen.

På grunnlag av arbeidsmengda som søknaden om løyve om utviding av settefiskanlegget ved Sørebø medfører for Fylkesmannen, varslar vi at gebyret vil bli fastsett til sats 6, jf. ureiningsforskrifta § 39-3, jf. § 39-4. Det vil seie at det skal betalast eit gebyr på kr 19 700.

De har høve til å komme med merknader til varselet om gebyr. Dersom vi ikkje mottek merknader innan tre veker, vert det gjort vedtak i samsvar med varselet.

Generelle føresetnader for løyvet og informasjon om regelverket

Internkontroll
Det er ein føresetnad at verksemda har ein internkontroll som tek omsyn til verksemda sine plikter for å hindre ureining av ytre miljø, og som sikrar at verksemda oppfyller dei krava som går fram av lover, forskrifter og løyvet.

Forskrift om systematisk helse-, miljø og sikkerhetsarbeid (internkontrollforskrifta) er eit felles regelverk for tilsynsetatane som er kjent som HMS-etatane. Regelverket og korleis ein generelt må arbeide for å stette krava, er nærare omtalt på www.regelhjelp.no . Krava om tiltak for "ytre miljø" (tiltak for vern mot ureining og ei betre handtering av avfall) gjeld alle verksemder som har minst ein tilsett. Plikta til internkontroll som gjeld det ytre miljøet er difor presisert i vilkåra. Forskrifta omtalar kva for oppfølging av krav som må dokumenterast skriftleg, og korleis ein bør organisere arbeidet.

Andre viktige miljølovkrav
Vi gjer spesielt merksam på at mange krav til verksemda går direkte fram av lov/forskrift og vert ikkje gjentekne som vilkår i det vedlagte løyvet. I tillegg til dei krava som følgjer av løyvet, pliktar verksemda m.a. å følgje krava i ureiningslova og produktkontrollova, og forskriftene som er heimla i desse lovene. Når enkelte lovkrav er spesielt nemnde, har vi meint å informere verksemda og ålmenta om spesielt viktige krav, og i nokre høve presisere og tilpasse generelle reglar til verksemda. Ved tvil om tolking gjeld likevel krav i lovverket over vedtak i løyvet, dersom lovteksten ikkje gir styresmakta heimel til særskild unntak eller skjerping. Nettstaden www.regelhjelp.no gir oversikt over dei viktigaste ureinings- og avfallshandteringskrav til ei rekkje bransjar/verksemder i Norge, inkludert akvakultur.

Endring eller tilbakekalling av løyvet
Fylkesmannen kan gjere endringar i dette løyvet med heimel i § 18 i ureiningslova. Endringar skal vere grunna på skriftleg saksbehandling og ei forsvarleg utgreiing av saka. Ein eventuell endringssøknad må difor liggje føre i god tid før endring kan gjennomførast.

Tilsyn
Verksemda pliktar å la representantar for ureiningsstyresmaktene eller den som desse gjev fullmakt, få inspisere anlegget til ei kvar tid jf. ureiningslova kap. 7.

Tvangsmulkt, straff
Brot på løyvet er straffbart etter ureiningslova §§ 78 og 79. Også brot på krav som følgjer direkte av ureiningslova og produktkontrollova, samt forskrifter fastsette i medhald av desse lovene, er straffbart.

Brot på ureiningsregelverket er som hovudregel underlagt offentleg påtale. Ureiningsstyresmakta vil likevel til vanleg krevje straff for alvorlege eller gjentekne brot på regelverket. For andre brot på regelverket – og som verksemda ikkje straks/innan rimeleg tid rettar opp, kan Fylkesmannen gje pålegg om igangsetjing av tiltak, jf. ureiningslova § 7, siste ledd. Dersom pålegget ikkje vert følgt opp vil til vanleg Fylkesmannen gjere vedtak om tvangsmulkt til staten jf. § 73. Hastar det å gjennomføre nødvendig tiltak kan Fylkesmannen også sørgje for igangsetjing av tiltak for den ansvarlege si rekning, jf. ureiningslova § 74.

Erstatningsansvar
Eit løyve etter ureiningslova avgrensar ikkje på nokon måte andre, privatrettslege nærings- eller grunneigarrettar som nokon måtte ha i omsøkt område. Eventuell etablering og oppstart av omsøkt produksjon bør difor berre skje dersom søkjar elles har sikra at det ikkje er konflikt med andre private rettar.

At ureininga er tillaten, fritek ikkje verksemda frå eventuelle erstatningsansvar for skade, ulemper eller tap som følgje av ureininga, jf. ureiningslova § 10 og kap 8 (spesielt § 56), samt grannelova §§ 6, 7 og 8.

Klagerett
Fylkesmannen sitt vedtak, herunder fastsetjing av risikoklasse eller vilkår i løyvet, kan klagast på til Miljødirektoratet, jf. § 28 i forvaltningslova. Klagefristen er på tre veker, og tek først til å gjelde etter at avgjerda frå fylkeskommunen i høve til akvakulturlova er klar.

Ein eventuell klage skal oppgje nærare kva det vert klaga på og den eller dei endringane som ein ønskjer. Klagen bør grunngjevast, og andre opplysningar som har noko å seie for saka bør nemnast. Klagen skal sendast til Fylkesmannen, med kopi til Sogn og Fjordane fylkeskommune.

Ein eventuell klage fører ikkje automatisk til at gjennomføringa av vedtaka vert utsett. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter oppmoding eller av eige initiativ avgjere at vedtak ikkje skal gjennomførast før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjerda av spørsmålet om gjennomføring kan ikkje påklagast.

Offentleggjering av løyvet
Vedtaket skal gjerast offentleg kjent, jf. § 36-11 i ureiningsforskrifta; kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Vedtaket vert kunngjort på Fylkesmannen sine nettsider, www.fylkesmannen.no/Sogn-og-Fjordane/.

Med helsing

Dagny Alvik
fagdirektør

Gunn Helen Henne
senioringeniør

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg:
1 Osland Settefisk AS – løyvedokument lok. Sørebø – 1000 tonn biomasse per år
2 Skjema ”Orientering til Fylkesmannen…” (utfylt skjema skal sendast i retur til Fylkesmannen)

Kopi til:
Sogn og Fjordane fylkeskommune (EDU)
Høyanger kommune (EDU)
Fiskeridirektoratet, Region vest (e-post)
Mattilsynet Region Sør og Vest, avd. Sunnfjord og Sogn (e-post)

Fylkesmannen
i Sogn og Fjordane

Løyve etter ureiningslova til anlegg for landbasert akvakulturproduksjon på lok. Sørebø – Osland Settefisk AS

Løyvet er gitt i medhald av *lov om vern mot forurensninger og om avfall* av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Med heimel i § 18 i ureiningslova, vert tidlegare utsleppsløyve dagsett 19.07.2005 på lok. 12177 Sørebø oppheva.

Løyvet er gitt på grunnlag av opplysningar i søknad frå Osland Settefisk AS dagsett 26.04.2017, og opplysningar framkomne under behandlinga av søknaden. Vilkåra for løyvet står på side 4-18.

Verksemddata

Akvakulturlokalitet[1]	**12177 Sørebø**	
Produksjonsramme	**1000 tonn/år, landbasert produksjon av yngel og settefisk av laksefisk**	
Kommune og fylke	Høyanger i Sogn og Fjordane	
Gards- og bruksnr.	17/7	
Verksemd	Osland Settefisk AS	
Postadresse	5962 Bjordal	
Org. nummer	997 550 641 (føretaksnr.)	997 623 193 (bedriftsnr.)
NACE-kode	03.212 - Produksjon av yngel og settefisk i hav- og kystbasert akvakultur	

Fylkesmannen sine referansar

Arkivkode	Anleggsnummer	Løyvenummer	Bransje	
08/1208 – 542.1	1416.0048.03	2017.1033.T	Akvakultur	
Kartreferanse (UTM 32, EUREF89)	Kartblad (32V)	Vassdragsnr. (REGINE)	Vassførekomst (Vann-nett-ID)	Vassområde
Anlegg: 333030 6774030 Utsleppspunkt: 333032 6774136	1217-2 Høyanger	Anlegg: 069.8B og 069.8A20 Utsleppspunkt: 069.8A1	069-1451-L Øystrebøvatnet	Ytre Sogn

Løyve er gjeve: 19.12.2017	Siste revisjon etter § 18 i ureiningslova: -	Dato for siste endring: -
Dagny Alvik fagdirektør	Gunn Helen Henne senioringeniør	

Løyvet er godkjent elektronisk og har difor ikkje underskrift.

Kopiadressatar: Sjå liste i oversendingsbrevet.

[1] Jf. akvakulturregisteret, http://www.fiskeridir.no/register/akvareg/

Endringslogg

Endringsnr.	Endringsdato	Punkt	Kommentar

Innhald

Føresetnader 4
1. Ramma for løyvet 4
2. Generelle vilkår 4
2.1. Avgrensing av utslepp 4
2.2. Plikt til å halde grenseverdiar 5
2.3. Plikt til å redusere ureining så langt som råd 5
2.4 Plikt til førebyggjande vedlikehald 5
2.5. Plikt til tiltak ved auka ureiningsfare eller unormale driftsforhold 5
2.6. Internkontroll og HMS-dokumentasjon for ytre miljø 5
2.7. Nærmiljø 6
3. Utslepp til vatn 7
3.1. Utsleppsmengder 7
3.2. Utsleppsreduserande tiltak 7
3.2.1. Vassforbruk/avløpsmengd 7
3.2.2. Fôring 7
3.2.3. Reinseanlegg 7
3.3 Utsleppsstad 8
3.4 Overflatevatn 8
4. Lukt 8
5. Ureina grunn og sediment 8
6. Kjemikal 9
7. Støy 9
7.1. Utsleppsgrenser 9
7.2. Dokumentasjon på støynivå 10
8. Energi 10
9. Avfall 10
9.1. Generelle krav 10
9.2. Farleg avfall 11
9.3. Organisk produksjonsavfall 11
9.4. Medisin og kjemikalrestar 11
10. Beredskap 11
11. Utsleppskontroll og måleprogram 11
11.1 Kartlegging av utslepp 11
11.2 Utsleppskontroll 12
11.3 Måleprogram og berekningar av utslepp 12
11.4 Kvalitetssikring 12
11.5 Rapportering til Fylkesmannen 13
12. Miljøtilstand og overvaking av resipienten 13
12.1 Krav til miljøtilstand 13
12.2 Krav til overvaking 13
12.3 Rapportering av miljøovervakinga 14
13. Større endringar 14
13.1. Endringar og utskifting av utstyr 14
13.2. Eigarskifte 14
13.3. Nedlegging eller lengre driftsstans 14
14. Tilsyn 15
VEDLEGG 1 - Liste over prioriterte stoff, jf. punkt 2.1. 16
VEDLEGG 2 - Definisjonar 18

Føresetnader

Dette løyvet erstattar tidlegare løyve etter ureiningslova på lokaliteten.

Produksjonsramma i dette løyvet kan først takast i bruk frå det tidspunktet Sogn og Fjordane fylkeskommune har gjeve løyve etter akvakulturlova. Dersom fylkeskommunen sitt vedtak gjev løyve til ei lågare produksjonsramme enn det som løyvet etter ureiningslova tillet, er det produksjonsramma i fylkeskommunen sitt vedtak som er gjeldande avgrensing.

Dersom løyve etter akvakulturlova på eit seinare tidspunkt fell bort, vil heller ikkje løyvet etter ureiningslova gjelde lenger.

Løyvet gjeld berre saman med dei vilkåra som er gitt i dette dokumentet. Verksemda må rette seg etter alle vilkåra til løyvet, desse er særskilde juridiske krav til verksemda. Utfyllande kommentar til enkelte av vilkåra står i oversendingsbrevet, og dokumenta må lesast i samanheng med kvarandre. Nokre viktige omgrep er nærare forklart i vedlegg.

Dersom verksemda ynskjer å gjere endringar i høve til opplysningar som er gitt i søknaden eller under saksbehandlinga, og desse endringane kan ha noko å seie for utforming av vilkår eller verknad for miljøet, må endringane avklarast skriftleg med Fylkesmannen på førehand.

Dersom heile eller vesentlege delar av løyvet ikkje er tatt i bruk innan 4 år etter at løyvet er gitt, skal verksemda sende Fylkesmannen ei utgreiing slik at vi kan vurdere eventuelle endringar eller attendetrekking, jf. ureiningslova § 20.

1. Ramma for løyvet

Løyvet gjeld ureining frå landbasert akvakulturproduksjon av yngel og settefisk av laksefisk (laks, aure og regnbogeaure) på lokaliteten 12177 Sørebø i Høyanger kommune. Produksjonen vil foregå både i RAS-anlegg og i gjennomstrøymingsanlegg.

Løyvet gjeld for ein produksjon på inntil 1000 tonn total biomasse av yngel og settefisk per år. Søknaden har stipulert ein produksjon på 5 millionar fisk per år, med eit fôrforbruk på inntil 1000 tonn per år.

Ved vesentlege endringar i drift eller utsleppstilhøve skal verksemda søke om endring av løyvet, jamvel om produksjonen ligg innanfor fastsett produksjonsgrense.

2. Generelle vilkår

2.1. Avgrensing av utslepp

Utsleppskomponentar frå verksemda som er vurdert å ha størst effekt på miljøet, er uttrykkeleg omtalt eller regulert i vilkåra i dette løyvet. Utslepp som ikkje er uttrykkeleg regulert på denne måten, er også omfatta av løyvet så langt opplysningar om slike utslepp vart lagt fram i samband med sakshandsaminga, eller på annan måte må ha vore kjend når dette løyvet vart vedteke. Dette gjeld likevel ikkje utslepp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslepp av slike komponentar er berre tillate dersom dette går tydeleg fram av vilkåra i løyvet, eller dei er så små at dei må sjåast på som uvesentlege for miljøet.

2.2. Plikt til å halde grenseverdiar

Alle grenseverdiar skal haldast, for dei fastsette midlingstidene. Variasjonar i utsleppa innafor dei fastsette midlingstidene skal ikkje avvike frå det som er normalt for vanleg drift, i ein slik grad at dei kan gje auka skade eller ulempe for miljøet.

2.3. Plikt til å redusere ureining så langt som råd

All ureining frå verksemda, herunder utslepp til luft og vatn, støy og avfallshandtering, er isolert sett uønskt. Verksemda må arbeide kontinuerleg for å hindre at ureining oppstår eller aukar, for å avgrense ureining og for ei best mogeleg avfallshandtering. Jamvel om utsleppa vert haldne innafor fastsette utsleppsgrenser, pliktar verksemda å redusere sine utslepp så langt dette er mogleg utan urimelege kostnader. Plikta omfattar også utslepp av komponentar det ikkje er sett spesifikke grenser for.

For produksjonsprosessar der utsleppa er proporsjonale med produksjonsmengd, skal ein eventuell reduksjon av produksjonsnivået i høve til det som er lagt til grunn for løyvet, føre til ein tilsvarande reduksjon i utsleppa.

2.4 Plikt til førebyggjande vedlikehald

For å halde dei ordinære utsleppa på eit lågast mogleg nivå og for å unngå utilsikta utslepp, skal verksemda syte for førebyggjande vedlikehald av utstyr. System og rutinar for vedlikehald av utstyr som ved svikt kan gje negativ effekt på miljøet, skal vere dokumentert.

2.5. Plikt til tiltak ved auka ureiningsfare eller unormale driftsforhold

Dersom det som følgje av unormale driftsforhold eller av andre grunnar oppstår fare for auka ureining, skjemmande aktivitetar eller liknande miljøulemper, pliktar verksemda å setje i verk dei tiltaka som er nødvendige for å fjerne eller redusere den auka ureiningsfaren, også om nødvendig å redusere eller innstille drifta.

Verksemda skal straks informere[2] Fylkesmannen

- når det oppstår unormale driftsforhold som kan gje synleg/merkbar ureining i strandsona eller elles i anlegget sitt nærområde,
- når det er aktivitet som mellombels kan føre til at utslepp til omgjevnadane av støy, støv eller lukt er høgare enn normalt,
- i situasjonar der utstyr, maskinar eller anna kritiske installasjonar for vern mot utslepp sviktar,
- når avfall vert lagra over lenger tid eller på annan måte enn normalt.

Verksemda skal ha eit dokumentert system for registrering og oppfølging av uønskte hendingar. Plikta gjeld både for interne meldingar og melding/klage frå andre. Verksemda skal gje ei vurdering av årsak til hending, og omtale tiltak som er sett i verk eller som er planlagt for å motverke og avgrense verknadar og hindre gjentaking.

2.6. Internkontroll og HMS-dokumentasjon for ytre miljø

Verksemda bør som del av sin internkontroll halde seg oppdatert på kva som til ei kvar tid er beste tilgjengelege teknologi for bransjen[3].

---

[2] Merk at verksemda også har varslingsplikt etter *forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning* av 09.07.1992, nr. 1269

[3] Omgrepet beste tilgjengelege teknologi/ BAT ("best available techniques") og krav til slik teknologi er i utgangspunktet knytt til EU sitt industriutsleppsdirektiv (IED-direktivet, *directive 2010/75/EU on industrial*

Verksemda skal gjennomføre ein miljørisikoanalyse[4] av aktiviteten sin. Analysen skal omtale alle forhold ved anlegget og drifta som kan medføre fare for ureining eller avfallsproblem på verksemda sitt areal eller utanfor. Ved endringar skal miljørisikoanalysen oppdaterast.

Med grunnlag i analysen skal verksemda vurdere risiko, fastlegge akseptabel risiko for det ytre miljøet, og iverksette nødvendige risikoreduserande tiltak. Fylkesmannen kan overprøve verksemda sine vurderingar og konklusjonar.

Verksemda sin internkontroll[5] for ytre miljø skal vere bygt opp etter resultat frå risikovurderingane, krav i dette løyvet og relevante krav elles etter ureiningsregelverket. Internkontrollen skal vere dokumentert og etterprøvbar i samsvar med dokumentasjonskrava i gjeldande forskrift. Oppdatert dokumentasjon skal bidra til å sikre at verksemda til ei kvar tid stetter krava i dette løyvet, ureiningslova, produktkontrollova[6] og dei relevante forskriftene til desse lovene.

Verksemda skal ha oversikt over dei miljøressursane (sjå vedlegg 2) som kan bli truga av ureining frå sin aktivitet, og dei helse- og miljøkonsekvensane slik ureining kan føre med seg.

Verksemda skal ha ein representant som er ansvarleg i høve til krava i dette løyvet og generelle krav i ureiningslova med forskrifter, samt skal syte for overvaking og vedlikehald av internkontrollen når det gjeld det ytre miljøet. Den ansvarlege for løyvet skal returnere utfylt ansvarsskjema til Fylkesmannen (jf. vedlegg "orientering til Fylkesmannen". Endringar i opplysningane i skjemaet skal straks meldast til Fylkesmannen ved innsending av nytt skjema[7] eller på e-post til fmsfpost@fylkesmannen.no

2.7. Nærmiljø

Verksemda skal utarbeide driftsrutinar som sikrar at nærmiljøulempene som følgje av drifta (utslepp til vatn og luft, lukt, støy, støv, skadedyr, framande artar (sjå vedlegg 2), m.m.) vert redusert til eit minimum. Som nærmiljøet til verksemda reknast folk, tamme og ville dyr, fuglar, planter og anna liv på land og i vatn, samt spesielle natur- og landskapselement som måtte finnast nær ved anlegget.

Alt av innsatsstoff, kjemikal, drivstoff, medisin, avfall, m.m. som kan utgjere ein ureiningsfare ved anlegget, eller på annan måte vere ein fare eller ulempe for miljøet, skal lagrast forsvarleg og vere sikra mot tilgjenge frå uvedkomande. Sikringa kan m.a. vere tilstrekkeleg inngjerding/ innebygging, container eller tett lagertank.

Alle lagertankar for flytande stoff som kan utgjere ein ureiningsfare eller på annan måte vere ein fare eller ulempe for miljøet, skal sikrast mot overfylling og lekkasje. Dersom tankvolumet har større kapasitet enn 1 000 liter skal sikringa minst ha oppsamlingsvolum tilsvarande kapasiteten på tanken pluss 10 %.

---

emissions (integrated pollution prevention and control)), som akvakultur per i dag ikkje er omfatta av. Ureiningslova § 2, 1. ledd pkt. 3 viser til liknande generell retningsline på ureiningsområdet som vil gjelde alle verksemder: *"For å unngå og begrense forurensning og avfallsproblemer skal det tas utgangspunkt i den teknologi som ut fra en samlet vurdering av nåværende og framtidig bruk av miljøet og av økonomiske forhold, gir de beste resultater."* BAT-dokumentasjon for akvakultur ligg føre frå Nordisk Ministerråd i rapporten TemaNord 2013:529, *Bat for fiskeopdræt i Norden*, www.norden.org/no/publikasjoner/publikasjoner/2013-529

[4] Framgangsmåten bør følge NS 5814:2008 Krav til risikovurdering (eller seinare utgåve)

[5] Jf. *forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter* (internkontrollforskrifta) av 06.12.1996, nr. 1127

[6] *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollova) av 11.06.1979, nr. 79

[7] Skjemaet ligg ute på våre nettsider https://www.fylkesmannen.no/nb/Sogn-og-Fjordane/Skjema1/

For lagring av farlege kjemikal eller farleg avfall i tank som ikkje er grave ned, gjeld elles krava i kapittel 18 i ureiningsforskrifta.

3. Utslepp til vatn

Drifta skal vere innretta slik at det ikkje skjer utslepp til grunn eller vatn som kan medføre nemneverdig skade eller ulempe for miljøet ut over det som er nødvendig og tillate i dette løyvet.

3.1. Utsleppsmengder

Utsleppa skal reduserast i så stor grad som teknisk og økonomisk mogleg.

Det er førebels ikkje sett utsleppsgrenser for utsleppa til vatn av organisk stoff og næringssalt, sjå tabell 1 under. Det blir ikkje sett direkte utsleppsgrener for kjemikal og legemidlar m.m. frå produksjonen. Utsleppa er indirekte avgrensa gjennom ei produksjonsramme (pkt. 1), krav til drifta (pkt. 2 og 3.2) og krav til miljøtilstanden i resipienten (pkt. 12.1).

Det er sett vilkår (pkt. 11) om måling/berekning av utsleppa frå anlegget, som skal legge grunnlag for å fastsetje meir konkrete utsleppgrenser for organisk stoff (totalt organisk karbon, TOC) og næringsstoff (total nitrogen og fosfor, N-tot og P-tot) innan 1 år etter oppstart.

Tabell 1. Samla utsleppsmengder til sjø.

	Utsleppskomponent	Utsleppgrense (tonn/år)
Organisk stoff	Totalt organisk karbon, TOC	Ikkje fastsett enno*
Næringssalt	Total nitrogen, N-tot	Ikkje fastsett enno*
Næringssalt	Total fosfor, P-tot	Ikkje fastsett enno*

**Utsleppsgrenser vert fastsett av Fylkesmannen seinast innan 1 år frå løyvet vert teke i bruk.*

For utslepp av ev. oljehaldig avløpsvatn til sjø skal oljeinnhaldet vere under 50 mg/l.

3.2. Utsleppsreduserande tiltak

3.2.1. Vassforbruk/avløpsmengd

Forbruket av vatn i anlegget skal i så stor grad som teknisk og økonomisk mogeleg tilpassast anlegget sitt faktiske behov i produksjonen, ein størst mogleg reinseeffektivitet i reinseanlegga og god spreiing av avfallsstoffa i utsleppet til sjø.

Mengd avløpsvatn som vert sleppt til sjø skal målast eller bereknast.

3.2.2. Fôring

Tap og spill av fôr skal reduserast mest mogleg. Fisken skal ikkje fôrast på ein slik måte at det kan gje auka skade eller ulempe for det ytre miljø.

3.2.3. Reinseanlegg

Før utslepp til resipienten skal alt avløpsvatnet frå produksjonen reinsast. Det er førebels ikkje sett konkrete reinsekrav til reinseprosessar og -innretningar, sjå tabell 2 under. Reinsegraden skal likevel bereknast for alle utsleppskomponentane, med utgangspunkt i målt eller berekna totalproduksjon av dei ulike komponentane i akvakulturproduksjonen, og midlast over den samla årsproduksjonen av avfallsstoff i avløpet.

Det er sett vilkår (pkt. 11) om måling/berekning av utsleppa frå anlegget, som skal legge grunnlag for å fastsetje meir konkrete krav til reinsegrad for organisk stoff (totalt organisk karbon, TOC) og næringsstoff (total nitrogen og fosfor, N-tot og P-tot) innan 1 år etter oppstart.

Tabell 2. Reinsekrav for avløp.

	Utsleppskomponent	Reinsekrav	Midlingstid
Organisk stoff	Totalt organisk karbon, TOC	Ikkje fastsett enno*	1 år
Næringssalt	Total nitrogen, N-tot	Ikkje fastsett enno*	1 år
Næringssalt	Total fosfor, P-tot	Ikkje fastsett enno*	1 år

**Reinsekrava vert fastsett av Fylkesmannen seinast innan 1 år frå løyvet vert teke i bruk.*

3.3 Utsleppsstad

Avløpa frå dei to avdelingane er planlagt med eitt felles utsleppspunkt. Avløpsvatnet må førast til resipienten i Øystrebøvatnet på ei djupne og på ein slik måte at innblanding i vassmassane vert best mogeleg. Ved plassering eller endring av utsleppspunkt må det takast omsyn til botn- og straumtilhøva for å sikre minst mogeleg negative effektar både ved utsleppsstaden og elles i resipienten. Ureina vatn skal ikkje bli ført attende til strandsona.

Fylkesmannen skal haldast informert om posisjon og djupne for utsleppspunkt.

3.4 Overflatevatn

Avrenning av overflatevatn frå verksemda sine uteareal skal handterast slik at det ikkje medfører skade eller ulempe for miljøet.

4. Lukt

Luktutslepp frå produksjons- og lagerområde m.m. som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal avgrensast mest mogleg. Fôrlagring, spyling, reingjering og tørking av utstyr, drift av reinseanlegg og anlegg for behandling og lagring av slam, handtering av avfall og andre aktivitetar ved anlegget skal gå føre seg på ein slik måte at det ikkje fører til nemnande luktulemper for naboar eller andre.

5. Ureina grunn og sediment

Verksemda skal vere innretta slik at det ikkje finn stad utslepp til grunnen som kan medføre nemneverdig skade eller ulempe for miljøet.

Verksemda pliktar å ha oversikt over eventuell eksisterande ureina grunn på verksemda sitt område, og eventuell ureina sediment i sjøområda utanfor. Dette omfattar også å ha oversikt over faren for spreiing, og vurdere behov for undersøkingar eller tiltak. Dersom undersøkingar eller andre tiltak er nødvendig, skal Fylkesmannen varslast om dette.

Utfylling, graving, mudring eller andre tiltak som kan påverke ureina grunn eller ureina sediment, treng eige løyve etter ureiningslova frå Fylkesmannen, eventuelt godkjenning frå kommunen[8].

[8] Jf. ureiningsforskrifta kapittel 2 om opprydning i ureina grunn ved bygge- og gravearbeider og ureiningsforskrifta kapittel 21.

6. Kjemikal

Ved bruk av legemiddel og andre miljøskadelege kjemikal skal verksemda vise særleg aktsemd, slik at utslepp til og eventuell skade på det omkringliggjande miljøet vert minst mogleg.

For kjemikal som vert nytta på ein slik måte at det kan medføre fare for ureining, skal verksemda dokumentere at det er gjennomført ei vurdering av helse- og miljøeigenskapane til kjemikala på bakgrunn av testing eller annan relevant dokumentasjon, jf. også regelverket om internkontroll.

Verksemda pliktar å ha ha eit system som dokumenterer at det blir gjort løpande vurderingar av om helse- og miljøskadelege kjemikal kan skiftast ut med mindre skadelege kjemikal (substitusjon)[9]. Det skal finnast ei oppdatert vurdering av faren for skadelege effektar på helse og miljø som kan skuldast dei kjemikala som vert nytta, og av om alternativ finst. Skadelege effektar knytt til produksjon, bruk og endeleg disponering av produktet, skal vurderast. Der det finst mindre skadelege alternativ, pliktar verksemda å nytte desse så langt dette kan skje utan urimeleg kostnad eller ulempe.

Stoff åleine, i stoffblandingar og/eller i produkt, skal ikkje framstillast, omsetjast eller brukast utan at dei er i samsvar med krava i REACH-regelverket[10], biocidregelverket[11] og anna regelverk som gjeld for kjemikal.

7. Støy

Anlegget skal utformast og drivast slik at det ikkje medfører nemnande støyulempe for omgivnaden. Aktivitetar som medfører fare for spesiell støy, bør i størst mogleg grad gjennomførast innanfor vanleg arbeidstid, dvs. måndag til fredag kl. 7-16. Planlagt støyande aktivitet utanom dette skal varslast til Fylkesmannen og nabolag, jf. pkt. 2.5.

7.1. Utsleppsgrenser

Verksemda sine bidrag til utandørs støy per driftsdøgn ved omkringliggande bustader, sjukehus, pleieinstitusjonar, fritidsbustader, utdanningsinstitusjonar, barnehagar og rekreasjonsområde skal ikkje overskride desse grensene, målt eller utrekna som innfallande lydtrykknivå ved mest støyutsette fasade:

Tabell 3. Støygrenser.

Dagtid, måndag-fredag (0700 – 1900)	Kveld, alle dagar (1900 – 2300)	Natt*, alle dagar (2300 – 0700)	Laurdag, sundag og heilagdagar (0700 – 2300)	Natt, alle dagar (2300 – 0700)
55 dB (A) $L_{pAekv12h}$	45 dB (A) $L_{pAekv4h}$	45 dB (A) $L_{pAekv8h}$	45 dB (A) $L_{pAekv16h}$	60 dB (A) L_{AFmax}

* For nattperioden skal støyen midlast over faktisk driftstid, inntil 8 timar. Sjå elles definisjonar i vedlegg 2.

For eventuelle rekreasjonsområde som må sjåast på som stille område, skal støy ikkje overstige 45 dB(A) utrekna som L_{den} midla over døgnet.

[9] Jf. *lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollova) av 11.06.1976 nr. 79, § 3a om substitusjonsplikt.

[10] *Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensing av kjemikalier* (REACH) av 30.05.2008 nr.516.

[11] *Forskrift om godkjenning av biocider og biocidprodukter* (biocidforskrifta) av 18.12.2003 nr. 1848.

Dersom støyen inneheld reintonelyd eller impulslyd, skal grenseverdiane for ekvivalentnivået reduserast med 5 dB, i høve til verdiane gitt i støykrava over.

Alle støygrenser skal haldast i alle driftsdøgn.

Støygrensene gjeld all støy frå verksemda sine ordinære aktivitetar, inkludert intern transport på verksemdområdet, spyling av utstyr og lossing/lasting av fisk, fôr og anna. Støy frå mellombels byggje- og anleggsaktivitet og frå ordinær persontransport av verksemda sine tilsette er ikkje omfatta av grensene.

Støygrensene gjeld ikkje for bygning av nemnde typar, eller bruksendring av bygning til nemnde typar, som vert etablert etter støygrensene i dette løyvet tok til å gjelde.

Jamvel om verksemda held seg innafor grenseverdiane, har ein likevel plikt til å redusere støy mest mogleg med hjelp av best tilgjengeleg teknologi.

7.2. Dokumentasjon på støynivå

Det er ikkje venta at verksemda vil sleppe ut støy over tillatne grenseverdiar. Verksemda pliktar å dokumentere støynivåa dersom det vert gitt nærare krav frå Fylkesmannen.

8. Energi

Verksemda skal arbeide for ei mest mogleg energieffektiv drift. Verksemda bør i størst mogleg grad nytte eventuell overskotsenergi internt. Fylkesmannen kan seinare sette nærare krav til system for energileiing og spesifikt energiforbruk.

9. Avfall

9.1. Generelle krav

Verksemda pliktar så langt det er mogleg, med best tilgjengeleg teknologi og utan urimelege kostnader eller ulemper, å unngå at det vert danna avfall[12] som følgje av drifta. Innhaldet av skadelege stoff i avfallet skal avgrensast mest mogleg.

All handtering av avfall skal skje i samsvar med gjeldande reglar fastsett i eller i medhald av ureiningslova, slik som avfallsforskrifta[13].

Avfall som oppstår i verksemda skal søkast gjenbrukt i eigen eller andre verksemder sin produksjon. Avfall som ikkje kan gjenbrukast, skal førebuast for materialgjenvinning. Brennbart avfall som ikkje praktisk kan førebuast for gjenvinning skal søkast levert til energiproduksjon. Brenning av avfall på verksemda sitt område er ikkje tillate.

Avfallsom ikkje vert gjenbrukt eller gjenvunne internt, skal leverast vidare til godkjent mottak[14]. Det er ikkje tillate å grave ned avfall eller dumpe avfall i sjøen.

---

[12] Jf. *lov om vern mot forurensninger og om avfall* av 13.03.1981 nr. 6 (ureiningslova), § 27 om definisjon av avfall.

[13] *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskrifta) av 01.06.2004 nr. 930.

[14] Jf. *lov om vern mot forurensninger og om avfall* av 13.03.1981 nr. 6 (ureiningslova), § 32 om næringsavfall.

9.2. Farleg avfall

Levering av farleg avfall skal skje minst årleg (når det oppstår 1 kg eller meir farleg avfall) og skal deklarerast gjennom www.avfallsdeklarering.no .

Sikringstiltak for lagring av farleg avfall skal baserast på ei risikovurdering. Som eit minimum skal lagring av farleg avfall skje under tak, og lageret skal vere sikra mot tilgjenge frå uvedkomande. Lagertankar for flytande avfall er omtalt i pkt 2.6. Anna lagring av farleg avfall skal skje på fast dekke med fall mot tett oppsamling. Lagra farleg avfall skal vere varig merkt med avfallstype. Ulike fraksjonar av farleg avfall skal ikkje blandast saman, og farleg avfall skal ikkje blandast med anna avfall.

9.3. Organisk produksjonsavfall

Organisk produksjonsavfall som død fisk, fôrrestar, slam m.v. skal handterast på ein slik måte at det ikkje oppstår fare for ureining. Anlegget skal ha beredskap for å kunne handtere større mengder produksjonsavfall som følgje av uhell som t.d. driftsstans på utstyr, sjukdom eller anna.

Oppsamla død fisk skal konserverast omgåande ved ensilering, frysing, e.l. og førast til eige lager.

Oppsamla organisk avfall som ikkje inneheld antibiotika eller andre legemiddel, skal så langt mogleg utnyttast til fôrprodukt eller gjødsel/jordforbetringsmiddel, og skal handsamast i høve til gjeldande regelverk[15] på dette området.

Eventuell død fisk og anna avfall eller slam som inneheld antibiotika eller andre legemiddel skal lagrast i eige lager. Lageret skal ha nok kapasitet, både til avfall ved vanleg drift og avfall ved sjukdom.

9.4. Medisin og kjemikalrestar

Unytta restar av medisinfôr, legemiddel, antibiotika, insekticid og andre miljøfarlege stoff, inkludert emballasje, må samlast og lagrast forsvarleg før det blir levert til produsent eller annan godkjent mottakar.

10. Beredskap

Verksemda skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og dei risikoreduserande tiltaka som er sett i verk, etablere og vedlikehalde ein beredskap for å hindre, oppdage eller stanse akutt ureining, forsøpling eller skjemmande forhold. Beredskapen skal vere tilpassa den miljørisikoen som verksemda til ei kvar tid representerer, og skal også omfatte utstyr til å fjerne og avgrense omfanget og skadane og ulempene som kan skje. Beredskapen mot akutt ureining skal øvast minst ein gang pr. år.

11. Utsleppskontroll og måleprogram

11.1 Kartlegging av utslepp

Verksemda pliktar å systematisk kartlegge alle sine utslepp.

---

[15] Jf. *lov om vern mot forurensninger og om avfall* av 13.03.1981 nr. 6 (ureiningslova), § 27 om definisjon av avfall vs. biprodukt og når avfall opphører å vere avfall. *Forskrift om transport og behandling av animalsk avfall, og anlegg som behandler animalsk avfall*, *forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav*, og anna relevant regelverk.

I god tid før det har gått eitt år skal målingar eller berekningar for anlegget sine utslepp til vatn og reinseanlegga sin reinseffekt sendast inn til Fylkesmannen, slik at konkrete utsleppsgrenser og krav til reinseeffekt kan fastsetjast, jf. pkt. 3.1 og 3.2.3.

11.2 Utsleppskontroll

Verksemda skal gjennomføre målingar og berekningar av utsleppa til vatn. Utrekningane av årlege utslepp skal vere baserte på fôrforbruk, biologisk produksjon av fisk og produksjon av slam. Det skal gjerast målingar eller berekningar av mengd avløpsvatn og produsert slam, og analyser av innhaldet av nitrogen (N-tot), fosfor (P-tot) og organisk stoff (total organisk karbon, TOC) i slammet, jf. vilkår 3.

Målingar og utrekningar skal vere representative for verksemda sine faktiske utslepp og skal som minimum omfatte:

- Komponentar som uttrykkeleg er regulert gjennom grenseverdiar i løyvet eller forskrifter.
- Eventuelle andre komponentar som er omfatta av rapporteringsplikt, jf. Miljødirektoratet sin rettleiar til eigenrapportering frå verksemder. Rettleiaren er lagt ut på www.miljodirektoratet.no.

For utslepp til luft og støy må målingar eller berekningar gjennomførast ved behov eller etter særskilt krav frå Fylkesmannen.

11.3 Måleprogram og berekningar av utslepp

Utsleppsmengder kan bereknast frå data om produksjonsmengd, fôrforbruk, slammengder reinsa ut frå avløpsvatnet og slammet sitt innhald. Alternativt må utsleppsmengdene dokumenterast med utsleppsmålingar av innhaldet i avløpsvatnet og avløpsvolum.

Verksemda sin dokumenterte internkontroll skal inkludere eit måleprogram med bakgrunnen for utrekningane av utslepp. Måleprogrammet skal beskrive dei ulike trinna i målingane og berekningane og grunngje metodane som er valde. Det skal gå fram av måleprogrammet kva usikkerheitsbidrag dei ulike trinna gir.

Måleprogrammet må minst omfatte omtale av:

- Val av prøvetakingspunkt, -metodar, -tider og -frekvensar som gir representative prøvar
- Korleis utrekningar av reinsegraden for utsleppa til sjø vert gjort
- Korleis utrekningar av totale utsleppsmengder til sjø vert gjort
- Korleis usikkerheitsbidraga ved dei ulike trinna i utsleppskontrollen (prøvetaking – analyse – avløpsmengd – utrekning av utslepp) er vurdert, og korleis verksemda har redusert den totale usikkerheita til eit akseptabelt nivå.

11.4 Kvalitetssikring

Verksemda er ansvarleg for at metodar og utføring er forsvarleg kvalitetssikra, m.a. ved å:

- Utføre målingane etter Norsk Standard. Dersom det ikkje finst Norsk Standard for dei aktuelle målingane, kan internasjonal standard nyttast. Fylkesmannen kan ev. etter søknad godkjenne at annan metode vert nytta dersom særlege omsyn tilseier det.
- Bruke akkrediterte laboratorium/tenester når prøvetaking og/eller analyser vert utført av eksterne. Tenesteytar skal vere akkreditert for den aktuelle tenesta.

I tilfelle der verksemda sjølv tek ut prøver og sender dei til akkreditert laboratorium, skal dette på førehand vere avklart skriftleg med laboratoriet. Verksemda skal då ha fått naudsynt opplæring i uttak og vidare handtering av prøvane av akkreditert tenesteytar.

11.5 Rapportering til Fylkesmannen

Innan 01.03. kvart år skal følgjande data frå året før rapporterast til Fylkesmannen:

- biomasseproduksjon
- fôrforbruk
- slammengder
- utsleppsmengder totalt og per tonn fisk produsert
- reinsegrad for utsleppa til sjø

12. Miljøtilstand og overvaking av resipienten

12.1 Krav til miljøtilstand

Verksemda skal ha oppdatert kunnskap om miljøpåverknaden frå eigen aktivitet og oversikt over annan relevant miljøinformasjon, herunder viktige eller verdfulle miljøressursar (sjå vedlegg 2) i nærleiken, som drifta ved anlegget kan påverke.

Utslepp frå anlegget skal ikkje føre til at vedtekne miljømål for vassførekomsten ikkje let seg gjere å oppnå, eller at miljøtilstanden vert redusert, jf. vassforskrifta[16] og tilhøyrande klassifiseringsrettleiar[17] for miljøtilstand.

Utslepp frå anlegget skal ikkje føre til at gravande dyr ikkje kan eksistere ved eller i nærsona til utsleppsstaden for avløpsvatnet. Utslepp skal heller ikkje gje nemnande reduksjon i naturmangfaldet i nærleiken av anlegget. I sedimenteringsområde for utslepp frå anlegget skal miljøtilstanden over tid ikkje ha ei negativ utvikling.

Overflatevatnet i influensområde kring anlegget skal om sommaren ikkje ha miljøtilstand som er dårlegare enn naturtilstandsklassa for området.

Strandsona i nærområda til anlegget skal ikkje vere synleg påverka av utslepp eller anna ureining frå anlegget.

12.2 Krav til overvaking

Verksemda skal syte for overvaking av effektar av utsleppa til sjø etter eit risikobasert overvakings-program. Miljøovervakinga skal i størst mogeleg grad skje i samsvar med nasjonale standardar, føringar i vassforskrifta og rettleiaren for klassifisering av miljøtilstanden i vatn. Miljøovervakinga skal gjennomførast jamleg for å dokumentere at krava til miljøtilstand i pkt. 12.1 er oppfylt .

Prøvetaking, analysar og fagleg vurdering skal gjennomførast av kvalifiserte og uavhengige organ, desse skal også så langt mogeleg vere akkrediterte for oppgåva.

Minstekrav for miljøgranskingar og overvakingsprogram er:

---

[16] *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften) av 15.12.2006, nr 1446

[17] Direktoratsgruppa for Vanndirektivet, 2013: Veileder 02:2013 *Klassifisering av miljøtilstand i vann*, eller seinare utgåve

- Overvakingsprogrammet skal godkjennast av Fylkesmannen. Fylkesmannen skal også godkjenne eventuelle seinare endringar i programmet.
- Miljøovervakinga skal femne om anlegget sine nærområde i strandsona, overflatevatnet i influensområde, og djupvatn, blautbotnfauna og sediment i sedimenteringsområde.
- Overvaking av sediment og botnfauna med omsyn på eventuell akkumulering av organisk materiale skal tilfredsstille krav i Norsk Standard NS-EN ISO 16665 *Retningslinjer for kvantitativ prøvetaking og prøvebehandling i marin bløtbunnsfauna*. Overvakinga skal gjennomførast minst kvart 5. år ved utsleppspunktet og i ein gradient frå dette punktet, og i sedimenteringsområde. Det skal etablerast faste overvakingsstasjonar som kan følgjast over tid. Det må takast omsyn til straumtilhøve og forventa spreiing av utslepp ved val av desse.
- Første overvakingsrunde skal gjennomførast i 2018.
- Rapportar frå miljøgranskingar skal i vise utvikling sidan siste gransking og trendar over tid.

Verksemda kan etter særskild vedtak bli pålagt å gjennomføre meir omfattande granskingar eller overvaking, dersom Fylkesmannen finn dette naudsynt for å kartlegge ureiningseffektar av dykkar aktivitet i resipienten, jf. ureiningslova § 51. Verksemda kan også eventuelt bli pålagt å betale for ein høveleg del av kostnadene ved ei felles resipientgransking (enkeltståande eller vedvarande program) i lag med andre som har utslepp i området.

12.3 Rapportering av miljøovervakinga

Alle resultat av overvaking av miljøtilstanden i resipienten skal rapporterast fortløpande på elektronisk format. Rapportar kan sendast på e-post til vårt postmottak fmsfpost@fylkesmannen.no .

Data frå overvaking i vatn, inkludert strandsona, sediment og biota, som er relevante for Fylkesmannen sitt arbeid med å klassifisere miljøtilstand, skal registrerast i databasen Vannmiljø. Overvakingsdata må anten rapporterast direkte inn til databasen Vannmiljø av den som har utført overvakinga, eller leverast til Fylkesmannen på eit format som gjer dei eigna til innlegging. Meir detaljar om format for dataimport m.m. er å finne på http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no/.

13. Større endringar

13.1. Endringar og utskifting av utstyr

Dersom det skal gjerast endringar i drifta som medfører utskifting av utstyr, teknologi eller installasjonar som gjer det teknisk mogleg å motverke ureining på ein vesentleg betre måte enn då løyvet vart gitt, skal Fylkesmannen på førehand ha melding om dette.

Ved slike endringar skal beste tilgjengelege teknikkar nyttast med sikte på å motverke ureining.

13.2. Eigarskifte

Dersom verksemda vert overdratt til ny eigar, skal melding sendast til Fylkesmannen så snart som mogleg og seinast innan ein månad etter eigarskiftet. Dette gjeld også ved namneendring for verksemda.

13.3. Nedlegging eller lengre driftsstans

Dersom anlegget vert nedlagt eller ikkje skal ha produksjon på meir enn 12 månader, skal den ansvarlege* melde frå til Fylkesmannen. Den ansvarlege skal gjere det som til ei kvar tid er nødvendig for å motverke fare for ureining. Dersom noko ved anlegget kan medføre ureining eller det er avfall som kan verke skjemmande etter driftsstans, skal det opplysast særskild i meldinga til Fylkesmannen.

*Den ansvarlege er den eller dei verksemdene som har hatt aktivitet ved anlegget, eigar av anlegget eller brukar av anlegget. Fylkesmannen vil ved behov rette krav mot den vi vurderer som primært ansvarleg. Ved eventuelt fleire ansvarlege, må desse avtale ansvarsforhold etter privatrettslege avtalar.

Fylkesmannen kan fastsetje nærare kva for tiltak som er nødvendig for å motverke ureining og å rydde opp i avfall. Fylkesmannen kan pålegge den ansvarlege å stille garanti for dekking av framtidige utgifter og mogleg erstatningsansvar.

Ved nedlegging eller stans skal den ansvarlege sørgje for at kjemikal, produksjonsutstyr og avfall vert teke hand om på forsvarleg måte, mellom anna skal farleg avfall handterast i samsvar med gjeldande forskrift[18]. Dei tiltaka som vert gjennomførte i slike høve, skal rapporterast til Fylkesmannen innan 3 månader etter nedlegginga eller stans. Rapporten skal også innehalde dokumentasjon av disponeringa av kjemikalierestar og ubrukte kjemikal og namn på eventuell(e) kjøpar(ar).

Ved nedlegging skal den ansvarlege syte for at anleggsområdet vert sett i miljømessig tilfredsstillande stand igjen.

Dersom verksemda ønskjer å starte opp att etter nedlegging/ lengre driftsstans, skal det meldast frå til Fylkesmannen i god tid før start er planlagt.

14. Tilsyn

Verksemda pliktar til ei kvar tid å la representantar for Fylkesmannen føre tilsyn med anlegget.

[18] *Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall* (avfallsforskrifta) av 01.06.2004 nr. 930, kapittel 11 om farleg avfall

VEDLEGG 1 - Liste over prioriterte stoff, jf. punkt 2.1.

Utslepp av desse komponentane er berre tillate dersom dette går tydeleg fram av vilkåra i løyvet, eller dei er så små at dei må sjåast på som uvesentlege for miljøet.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	**Vanlige forkortelser**
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2.2`,6,6`-tetrabromo-4,4`isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser	
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C_{10} - C_{13} (kloralkaner C_{10} - C_{13})	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C_{14} - C_{17} (kloralkaner C_{14} - C_{17})	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Triklosan **(**2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider	
Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser
Muskxylen

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater	
Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)	
Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP

Bisfenol A	BPA

Siloksaner	
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350

VEDLEGG 2 - Definisjonar

- Med ***miljøressursar*** som omtalt i vilkår 2.6 og 12.1 meiner vi naturvernområde, naturtypar eller friluftsområde (registrerte i Naturbasen eller andre offentlege verkty) eller plante- og dyreartar (registrerte i Artskart) med sine leveområde.

  http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Database/Naturbase/

  http://artskart.artsdatabanken.no/default.aspx

- Med ***skadedyr*** i vilkår 2.7 meiner vi både artar som kan vere naturleg utbreidd eller som kan ha kome til som følgje av aktiviteten ved verksemda annan aktivitet i tilknyting til verksemda. Dersom tal individ med eit skadepotensial aukar eller det er fare for at tal individ aukar, må tiltak vurderast / eventuelt setjast i verk.

- Med ***framande artar*** i vilkår 2.7 legg vi til grunn IUCN sin definisjon: "Framande artar er artar, underartar eller lågare taxa som har fått menneske til å hjelpe seg med å spreie seg utanfor sitt naturlege utbreiingsområde og spreiingspotensial."

  Dei omtalte risikokatergoriane er svært høg (SE), høg (HI) og potensielt høg (PH). Kva for artar dette gjeld vil liggje føre oppdatert på Artsdatabanken si nettside www.artsdatabanken.no .

- Med ***kjemikal*** i vilkår 6 meiner ein her alle kjemiske stoff og stoffblandingar som vert brukt i verksemda. Døme på slike kjemikal er vaskemiddel, groehindrande middel, legemiddel, hydraulikkvæsker, drivstoff, brannhindrande middel, m.m.

- ***Støy***, jf. vilkår 7:
  - Med ***immisjon av støy*** meiner vi eit mål på støybelastning (innfallande lydtrykknivå) på eit punkt ut frå direkte måling og utrekning etter emmisjonsdata (måling ved støykjelda).
  - $\mathbf{L_{pAekvT}}$ er A-vegd ekvivalent støynivå som gir eit mål på det gjennomsnittlege energimidla nivået for varierande støy over ein bestemt tidsperiode T, til dømes 4 timar, 8 timar eller 12 timar.
  - $\mathbf{L_{AFmax}}$ er A-vegd maksimalnivå for dei 5 – 10 mest støyande hendingane innafor perioden, målt/utrekna med tidskonstant "fast" på 125 ms.
  - $\mathbf{L_{den}}$ er A-vegd ekvivalent støynivå per driftsdøgn for dag-kveld-natt (day-evening-night) med 10 dB/ 5 dB skjerping på natt/kveld. Tida i dei ulike periodane er dag: kl. 07-19, kveld: kl. 19-23 og natt: kl. 23-07. L_{den} er nærare omtalt i T-1442 og definert i rammedirektivet for støy (2002/49).

    http://www.miljodirektoratet.no/no/Publikasjoner/2014/Februar-2014/Veileder-til-retningslinje-for-behandling-av-stoy-i-arealplanlegging-T-14422012/

    http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32002L0049
  - Med ***impulslyd*** meiner vi kortvarige, støytvise lydtrykk som varer under 1 sekund og der impulslyden er av typen «highly impulsive sound» som definert i kapittel 6 i støyrettleiaren T-1442. Dersom impulslyd førekjem meir enn 10 gonger per time vert grenseverdiane 5 dBA lågare enn dei grenseverdiane som er oppførte i tabellen i vilkår 7.